

Ціль 1. Подолання бідності

Завдання 1.3: Підвищити життєстійкість соціально вразливих верств населення.

Індикатор 1.3.2.: Частка витрат на харчування в сукупних витратах домогосподарств, %.

1. Інституційна інформація

1.1. Організація (ї)

Державна служба статистики України (Держстат).

2. Основні визначення і поняття

2.1. Визначення

Частка витрат на харчування в сукупних витратах домогосподарств – це відношення суми витрат домогосподарств для забезпечення споживання продуктів харчування та безалкогольних напоїв, а також на оплату харчування поза домом, до усіх сукупних витрат домогосподарств.

2.2. Поняття

Домогосподарство – це сукупність осіб, які спільно проживають в одному житловому приміщенні або його частині, забезпечують себе всім необхідним для життя, ведуть спільне господарство, повністю або частково об'єднують та витрачають кошти. Ці особи можуть перебувати в родинних стосунках або стосунках свояцтва, не перебувати в будь-яких з цих стосунків або бути і в тих, і в інших стосунках. Домогосподарство може складатися з однієї особи (стаття 1 Закону України "Про Всеукраїнський перепис населення"). Оскільки частка домогосподарств, у складі яких є особи, не пов'язані родинними стосунками досить незначна, у сучасних економічних умовах поняття "домогосподарство" і "сім'я" дуже близькі.

Сукупні витрати складаються з грошових витрат, а також вартості спожитих домогосподарством продовольчих товарів, отриманих з особистого підсобного господарства, в порядку самозаготівель або подарованих родичами та іншими особами, суми отриманих пільг та безготівкових субсидій на оплату житла, комунальних продуктів та послуг, суми пільг на оплату телефону, проїзду в транспорті, на оплату товарів та послуг з охорони здоров'я, туристичних послуг, путівок на бази відпочинку тощо.

До продуктів харчування відносяться: хліб та хлібопродукти, м'ясо та м'ясопродукти, риба і рибопродукти, молоко, сир та яйця, олія та жири, фрукти, овочі, цукор, кондитерські вироби та безалкогольні напої (чай, кава, соки, мінеральна вода тощо). До продуктів харчування не включаються алкогольні напої та тютюн.

Харчування поза домом – суми, витрачені на харчування в кафе, ресторані, їдальні, барі тощо.

Середньодушові еквівалентні загальні доходи розраховуються шляхом ділення загальних доходів домогосподарства на його еквівалентний розмір, який визначається з використанням шкали еквівалентності, що застосовується в національній практиці досліджень питань бідності, за якою першому члену домогосподарства присвоюється коефіцієнт 1, а всім іншим – 0,7 (наприклад, домогосподарство з 3-х осіб має в своєму складі 2,4 умовних особи: $1+0,7+0,7=2,4$).

Шкала еквівалентності – система коефіцієнтів, що надаються членам домогосподарства у відповідності до їхніх демографічних характеристик, і які

відображають зменшення мінімально необхідних потреб на одного члена домогосподарства при збільшенні розміру домогосподарства та зміні його складу.

Децильний розподіл – розподіл впорядкованої (ранжованої) за зростанням середньодушових еквівалентних загальних доходів генеральної сукупності домогосподарств на десять однакових за чисельністю груп домогосподарств.

3. Методологія

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств", затверджені наказом Держстату від 23.12.2011 № 373 зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 22.08.2014 № 244.

Методика розрахунку показників доходів та ресурсів домогосподарств, затверджена наказом Держстату від 28.11.2014 № 372.

Методика обробки результатів державного вибіркового обстеження умов життя домогосподарств, затверджена наказом Держстату від 31.10.2011 № 278 зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 22.08.2014 № 246.

Методика розрахунку системи статистичних ваг для поширення результатів державного вибіркового обстеження умов життя домогосподарств на генеральну сукупність, затверджена наказом Держкомстату від 14.11.2006 № 521.

Дані вибіркового опитування розповсюджені на генеральну сукупність (все населення, яке проживає у домогосподарствах) за допомогою процедури статистичного зважування з використанням даних демографічної статистики щодо чисельності постійного населення за регіонами станом на 1 січня звітного року.

Згідно з Методологічними положеннями, одиницею державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств" є домогосподарство.

3.1. Розрахунок

Частка витрат на харчування в сукупних витратах домогосподарств розраховується як відношення суми витрат домогосподарств для забезпечення споживання продуктів харчування та безалкогольних напоїв, а також на оплату харчування поза домом, до усіх сукупних витрат домогосподарств, помножене на 100.

Чисельник – сума витрат домогосподарств для забезпечення споживання продуктів харчування та безалкогольних напоїв, а також на оплату харчування поза домом у звітному році.

Знаменник – сукупні витрати домогосподарств у звітному році.

3.2. Дезагрегування

В цілому по Україні.

За типом місцевості проживання (міська/сільська).

За децильними групами.

4. Джерела даних

Державне статистичне спостереження: "Обстеження умов життя домогосподарств".

Інструментарій: форма № 3-УЖД "Щоденник поточних витрат домогосподарства", форма № 5-УЖД "Квартальний запитальник про витрати і доходи домогосподарства".

5. Доступність даних

Статистичний збірник "Витрати і ресурси домогосподарств України";

Статистична інформація "Соціально-економічне становище домогосподарств України".

6. Календар

6.1. Збір даних

Згідно з Методологічними положеннями, державне статистичне спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств" проводиться на несучільній вибірковій основі.

Збір даних здійснюється фахівцями з інтерв'ювання протягом кварталу (за формою № 3-УЖД) та протягом місяця наступного за звітним кварталом (за формою № 5-УЖД) відповідно до календарного графіка роботи фахівців з інтерв'ювання.

6.2. Терміни поширення даних

Терміни підготовки публікації за результатами розробки спостереження встановлені планом державних статистичних спостережень та розміщені на офіційному вебсайті Держстату в Каталозі офіційних статистичних публікацій та Календарі оприлюднення інформації Держстату, де вказані терміни оприлюднення матеріалів на вебсайті.

Статистичний збірник "Витрати і ресурси домогосподарств України" оприлюднюється 27 червня після звітного року.

Статистична інформація "Соціально-економічне становище домогосподарств України" оприлюднюється 16 вересня після звітного періоду.

6.3. Виробництво даних

Держстат.

6.4. Поширення даних

Держстат.

7. Посилання

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств":

http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2014/244/met_obs_um_zh.zip

Методика розрахунку показників доходів та ресурсів домогосподарств, затверджена наказом Держстату від 28.11.2014 № 372.

http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2014/372/metod_pol_doch.zip

Методика обробки результатів державного вибіркового обстеження умов життя домогосподарств, затверджена наказом Держстату від 31.10.2011 № 278 зі змінами, затвердженими наказом Держстату 22.08.2014 № 246:

http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2014/246/Mordvo.zip

Методика розрахунку системи статистичних ваг для поширення результатів державного вибіркового обстеження умов життя домогосподарств на генеральну сукупність:

http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2006/521/metod.htm

Альбом форм державних статистичних спостережень на 2018 рік:
http://ukrstat.gov.ua/albom/albom_2018/zmist_al.htm

Каталог офіційних статистичних публікацій:
http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2017/catalogue18.zip

Календар оприлюднення інформації: http://ukrstat.gov.ua/plansite/pl_2018.htm

План державних статистичних спостережень:
http://ukrstat.gov.ua/plan_stat/2018/pl_ss_2018.zip

Статистичний збірник "Витрати і ресурси домогосподарств України":

http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/07/zb_vrdu2017_pdf.pdf

Статистична інформація "Соціально-економічне становище домогосподарств України":

http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/gdvdg/soc_ek_st